

Granskning av delårsrapport 2019

Högsby kommun

Elin Freeman

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
1.1.	Bakgrund	3
1.2.	Syfte och Revisionsfrågor	3
1.3.	Revisionskriterier	3
1.4.	Avgränsning och metod	4
2.	lakttagelser och bedömningar	5
2.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
2.1.1.	lakttagelser	5
2.1.2.	Bedömning	7
2.2.	God ekonomisk hushållning	8
2.2.1.	lakttagelser	8
2.2.2.	Bedömning	9

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2019-01-01 – 2019-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt och att anpassning har skett till lagen om kommunal bokföring och redovisning vad gäller värderingen av finansiella placeringar. Anpassning till lagen kvarstår vad gäller beskrivningen av redovisningsprinciper i dokumentet.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2019. I och med årets prognostiserade resultat förväntas kommunen redovisa ett negativt resultat på 11 mnkr. Ett negativt balanskravsresultat ska återställas inom tre år. Beskrivning av hur det prognostiserade underskottet ska återställas bör förtydligas.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Enligt prognosen uppfylls ett av sex finansiella mål. Det är de finansiella målen som avser årets resultat, inflationssäkrad förmögenhet, årets investeringar samt soliditeten som inte beräknas att uppfyllas. I delårsrapporten anges att kommunens investeringsbudget i normalfallet beräknas utifrån ovanstående mål. Med anledning av de kommande årens stora investeringar frångås målen tillfälligt under år 2019.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2019. I sammanräkningen av utskottens inriktningsmål framgår att 25 av 28 bedöms kunna uppnås. Vi bedömer den prognostiserade måluppfyllelsen som god.

Vid en sammanräkning av det finansiella perspektivet, verksamhetsperspektivet och verksamhetsmålen bedöms måluppfyllelsen uppgå till 74 % (2018-12-31: 85 %).

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultatet i delårsrapporten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

1.2. Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

1.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R17, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

1.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- översiktlig granskning av den finansiella delen av delårsrapporten per 2019-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,
- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions sed i övrigt har.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2019-10-15 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2019-11-14

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef.

2. Iakttagelser och bedömningar

2.1. Lagens krav och god redovisningssed

2.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti 2019, vilket överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och bokföring¹. Resultatet för perioden uppgår till 13,7 mnkr (2018-08-31: 26,3 mnkr). I resultatet per 2018-08-31 ingår orealiserade vinstmedel för finansiella placeringar med 5,6 mnkr. Anpassning har därmed skett till LKBR som trädde i kraft 2019-01-01. Jämförelsetalen har inte justerats.

Delårsrapporten består av förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter. Delårsrapporten omfattar inte någon sammanställd redovisning för kommunkoncernen. En kortfattad beskrivning av de kommunala bolagen och dess ekonomiska läge framgår av förvaltningsberättelsen.

Styrelsen har överlämnat rapporten inom lagstadgad tid till fullmäktige.

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under delårsperioden.

Några väsentliga händelser som inträffat efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättats har inte identifierats i granskningen.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån god ekonomisk hushållning beskrivs. Periodens resultat har försämrats med 12,6 mnkr jämfört med samma period föregående år. Resultatet har sjunkit framförallt på grund av att nettokostnaderna har ökat i högre grad än skatteintäkter och generella bidrag.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs i resultaträkningen. Det prognostiserade resultatet uppgår till -11 mnkr vilket är 23,5 mnkr sämre än budgeterat. Av driftredovisningen framgår att utbildningsutskottet prognostiserar ett underskott gentemot budget om 12,5 mnkr. Underskottet härleds till fler barn inom barnomsorgen, vilket resulterar i fler externköpta platser än budgeterat och ett beräknat underskott på 4,3 mnkr. Underskott inom grundskolan och gymnasiet beräknas till ca 2,5 mnkr respektive 6,2 mnkr.

¹ Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning kap 13 § 1

Sociala utskottet prognostiserar ett underskott på 10,3 mnkr. Utskottets underskott är dels hänförligt till att högre placeringskostnader inom individ- och familjeomsorgen än budgeterat och dels ökad vårdtyngd inom äldreomsorgen.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. I och med årets prognostiserade resultat förväntas kommunen redovisa ett negativt resultat på 11 mnkr. Ett negativt balanskravsresultat ska återställas inom tre år. Kommunen har inga resultat att återställa från tidigare år. Kommunen har avsättningar i resultatutjämningsreserven (RUR) på 17,8 mnkr.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning samt de noter som krävs enligt RKR:s rekommendation R17. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med rekommendationen. Kommunen upprättar ingen sammanställd redovisning.

En samlad, översiktlig beskrivning av kommunens drift- och investeringsverksamhet finns i delårsrapporten. Investeringsbudgeten för år 2019 uppgår till 72 mnkr. Per 31 augusti 2019 redovisar kommunen ett utfall på 17,4 mnkr. Prognosen för helåret uppgår till 28,2 mnkr, en avvikelse gentemot budget om 34 mnkr. Enligt delårsrapporten kommer merparten av de medel som inte förbrukats under året önskas överföras till år 2020 för färdigställande.

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har följande noterats:

- Från 1 januari 2019 gäller lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Enligt LKBR ska finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring värderas till verkligt värde.² Kommunens finansiella placering i Kalmar läns pensionskapitalförvaltningsbolag AB (KLP) klassificeras som omsättningstillgång och är värderad till verkligt värde per 31 augusti 2019. Som beskrivits ovan har en orealiserad vinst bokförts med 5,6 mnkr. Jämförelsetalen har inte justerats.
- Schablonersättning från Migrationsverket avseende introduktion och etablering av nyanlända har balanserats och ej intäktsredovisats med totalt 19,2 mnkr, dvs en minskning med 6,5 mnkr sedan årsskiftet. Under år 2019 har kommunen erhållit bidrag om 9 mnkr medan kostnaderna har uppgått till 15,5 mnkr. Mellanskillnaden, dvs 6,5 mnkr har lösts upp från kortfristiga skulder och intäktsförts.

Noter

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Det framgår att principerna är desamma som vid föregående års årsbokslut förutom vad gäller värdering av finansiella placeringar. Värderingen av finansiella placeringar har an-

² Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning kap 7 § 7

passats till ny redovisningslag. Redovisningsprinciperna har inte uppdaterats enligt RKR:s nya rekommendationer.

2.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt och att anpassning har skett till lagen om kommunal bokföring och redovisning vad gäller värderingen av finansiella placeringar. Anpassning till lagen kvarstår vad gäller beskrivningen av redovisningsprinciper i dokumentet.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet inte kommer att uppfyllas för år 2019. I och med årets prognostiserade resultat förväntas kommunen redovisa ett negativt resultat på 11 mnkr. Ett negativt balanskravsresultat ska återställas inom tre år. Beskrivning av hur det prognostiserade underskottet ska återställas bör förtydligas.

2.2. God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt övergripande mål för god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse i verksamhetsplan med budget 2019. De kommunövergripande målen innehåller finansiella mål och verksamhetsmål. Målen är uppdelade i fyra perspektiv; medborgare, utveckling, medarbetare och ekonomi.

2.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2019.

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2019	Prognos 2019	Måluppfyllelse, kommunens bedömning
Verksamhetens nettokostnader uppgår till maximalt 98,5 % av skatteintäkter och statsbidrag	Prognosen för år 2019 innebär att 103,2 % av skatteintäkter och statsbidrag kommer att användas till kommunens löpande verksamhet.	<i>Prognosen pekar på att målet inte kommer att nås.</i>
Inflationssäkrad förmögenhet – Högsby kommuns resultat ska motsvara en inflationsuppräknings av det egna kapitalet.	Riksbankens prognos visar att för år 2019 beräknas inflationstakten vara runt 2,0 %.	<i>Prognosen pekar på att målet inte kommer att nås.</i>
Pensionsplaceringarna genererar en förväntad avkastning på 6,4 %.	Till och med 31 augusti har pensionsplaceringarna genererat en avkastning på 10,3 %.	<i>Prognosen pekar på att målet kommer att nås.</i>
Skattefinansierade investeringar uppgår till maximalt 1,75 % av skatteintäkter och statsbidrag.	Skattefinansierade investeringar beräknas uppgå till 6,0 %.	<i>Prognosen pekar på att målet inte kommer att nås.</i>
Avgiftsfinansierade investeringar uppgår till maximalt 0,9 % av skatteintäkter och statsbidrag.	Avgiftsfinansierade investeringar beräknas uppgå till 3,4 %.	<i>Prognosen pekar på att målet inte kommer att nås.</i>

Högsby kommun ska arbeta för att långsiktigt stärka kommunens soliditet.	Vid bokslutet 2018 var soliditeten 29,2 % medan den per 31/8 2019 är 31,5 %. Baserat på prognosen kommer soliditeten inte att vara så hög vid årsskiftet.	<i>Prognosen pekar på att målet inte kommer att nås.</i>

Enligt prognosen uppfylls ett av sex finansiella mål. Det är det finansiella målen som avser årets resultat, inflationssäkrad förmögenhet, årets investeringar och soliditeten som inte förväntas uppfyllas. I delårsrapporten anges att kommunens investeringsbudget i normalfallet beräknas utifrån ovanstående mål. Med anledning av de kommande årens stora investeringar frångås målen tillfälligt under år 2019.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens övergripande verksamhetsmål som fastställts i budget 2019. Tre av fem av de övergripande verksamhetsmålen bedöms kunna uppnås i prognosen.

Utöver de finansiella och verksamhetsmässiga målen enligt de fem perspektiven för god ekonomisk hushållning har kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål brutits ner till inriktningsmål för respektive utskott/verksamhet. I nedanstående tabell sammanfattas samtliga mål:

Sammanfattning av måluppfyllelse	Måluppfyllelse	2019	2018
Finansiella perspektivet	1 av 6	17 %	50 %
Verksamhetsperspektivet	3 av 5	60 %	80 %
Verksamhetsmål	25 av 28	89 %	93 %
Total måluppfyllelse	29 av 39	74 %	85 %

Måluppfyllelsen för verksamhetsperspektivet, verksamhetsmålen och för de finansiella målen ligger på en lägre nivå jämfört med årsredovisningen 2018.

Vi konstaterar att samtliga mål som fullmäktige fastställt följs upp i delårsrapporten. Redovisningen görs utifrån en prognos av helårsutfallet.

2.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019. Enligt prognosen uppfylls ett av sex finansiella mål. Det är de finansiella målen som avser årets resultat, inflationssäkrad förmögenhet, årets

investeringar samt soliditeten som inte beräknas att uppfyllas. I delårsrapporten anges att kommunens investeringsbudget i normalfallet beräknas utifrån ovanstående mål. Med anledning av de kommande årens stora investeringar frångås målen tillfälligt under år 2019.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2019. I sammanräkningen av utskottens inriktningsmål framgår att 25 av 28 bedöms kunna uppnås. Vi bedömer den prognostiserade måluppfyllelsen som god.

Vid en sammanräkning av det finansiella perspektivet, verksamhetsperspektivet och verksamhetsmålen bedöms måluppfyllelsen uppgå till 74 % (2018-12-31: 85 %).

2019-10-23

Caroline Liljebjörn

Elin Freeman

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Mörbylånga kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 4 september 2019. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.